

MAN 3338330 L36390

დიდება! — ქვეყნად გრიალებს მილიონების ძახილი. არასდროს დაგვავიწყდება ორი დიადი სახელი.

არასდროს დაგვავიწყდება, მარადჟამს გვემახსოვრება ორი დიადი სახელი, ორი ნათელი ცხოვრება,

ნახატი გ. ფოცხიშვილისე

ლენინი — მასწავლებელი, ბრძენი მამა და მ'შობელი; სტალინი — ლენინისაგან მარადჟამს განუყოფელი.

წინ გაგვიძღვება, ინათებს ორი მზე, ორი ჯავარი. გზა მათგან გაგვიშუქდება კომუნიზმისკენ სავალი.

83%836 €3836Nd3

6 0 0 m 0 6 0

არ მოგვკღებია მისი ხმა, მისი გუღთბიღი აღერსი კვლავ ცოცხლობს ხალხის გულებში სტაღინი უსაყვარდესი. არა, ბეღაღის სიკვღიდი ჩვენს გულს არ დაუღგენია; მავზოღეუმში ისვენებს მისი უკვდავი გენია.

ისვენებს, — ვინაც ქვეყანას ბედნიერება ალირსა; იქ წვანან ის და ღენინი დამხსნედნი მშრომედ ხალხისა. ჩვენ მათ ვაღიღებთ მარაღჟამს, გუღს ფიანგაზაგ გავუშლით; ჩვენ მათს მოძლერებას მიეყვებით ღიგ, მზიურ ღლესასწაუღში.

CPUECSE USFCWU

J. 3M3N383NCN

06208

გაზაფხულის სურნელება დგას ჰაერში. მატარებლის ფანჯრიდან თავი გამოუყვიათ ჟენიას და იურის და ათასფერი ყვავილებით აჭრელებულ მიდამოს თვალს ვერ აშორებენ.

მატარებელი მიქრის საქართველოს მიწა-წყალზე. თვალს იტაცებს ყაყაჩოები. მოუხაროდათ უკრაინელ მეგობრებს სტუმრად ქართველ კოლმეურნეებთან. რა სიხარული განიცადეს ბავშეებმა საქართველოში ჩასვლისას, როგორ გულთბი-ლად შეეგებნენ მათ ქართველი მასპინძლები. რა კმაყოფილი იყვნენ იური და ჟენია, რა არ ნახეს, ვინ არ გაიცვნეს კოლმეურნეობაში, ქართული ჩონგურე-ბიც მიიღეს საჩუქრად. მაგრამ ყველაზე მეტად გახარებულნი ასობია არიან. ისინი თვალმოკინარნი სხედან ვაგონში ის მოეუთმენთად ელიან გორში ჩასელას. ვექრდით უზით კოლმგურნეთბის თაემჯდომარის შვილი ზურიკო და უკრიინელ მეგობრებს აენობს არემარეს. აქ არიან უუროსებიკ, ისინი თავისთვის საუბრობენ.

— ესეც გორი! წამოიძახა ზურიკომ,
 როდესაც ციხის ნანგრევები გამოჩნდა.
 — გორი! — უნებურად გაიმეორა იუ-

რიმაც.

მატარებელი დადგა თუ არა, სტუმრებმა ქალაქისაკენ საჩქაროდ გასწიეს.

ყვავილობდა ატამი და ვაშლი. ალუჩვავილობდა კეავილებით ლამაზად გადაპენტოლიკო არემარე, ჩამოსულებმა გრძელი ხიდით გადაიარეს მდინარე ლიახეზე და ძველთაძველი ციხის მიმართულებით წვავიდნენ.

ბაღებში და ეზოებში ისმოდა ფრინველთა ქიკქიკი, რომელთა ხმა სტუმრებს ბელადის სახლისაკენ მიაცილებდა.

მუზეუმის ეზოში შესელის წინ ბოგდანმა ტანსა(ემული გაიწმინდა, ულეაშზე ხელი გადაისეა და ბაეშეები წინ გაიძ-

ന്നന്നം.

გულმოდგინედ ათვალიერებდნენ იური და ზურაბი იმ პატარა სახლს, სადაሀ 1879 წლის 21 დეკემბერს დაიბადა დიდი სტალინი; ოთას ში იდგა სკიერი, ხის ფართო საწოლი, სამოეარი, ლამპა, ტაბურეტები.

ყველაფერს გაფაციცებით ათვალიე-

რებდა ჟენიაც.

— რა პატარა ოთახია! — თქვა გოგონამ და დიდხანს უცქერდა მოწყობილობას.

ბავშვები ბელადის სახლიდან გამოვიდნენ და მუზეუმის კარი ფრთხილად შეაღეს. ისინი ერთ ფოტოსურათთან შედგნენ:

"ი. ბ. სტალინი გორის სასულიერო სასწავლებლის მოწაფეთა შორის."—ამო-

പുറത്യം മുന്നുന്നു.

"მემდეგ ზურიკო ბელადის კარმოჭრა^{135 931} დროინდელ ლექსებს დააცქეტდა, რომ." 191919. ლებიც მინის ქევშ იკოა მოთაცსებული: აგერ "დილა", "მთეარეს", "რ. ერისთავს", კევლა გულმოდგინედ წაიკითხა ზურიკომ, ზოგიერთ მათგანს ქვეშ სოსკოლი" ეწუბა.

ჟენია კედელთან იდგა და ყურადღებით კითხულობდა წარწერას:

"მე-3 კლასში გადაყვანის ღირსად იქმნენ ცნობილნი 1-ლი ხარისხით:

1) ჯულაშვილი იოსები"...

ქართველი და უკრაინელი კოლმეურნეები გულმოდგინედ ათვალიერებდნენ ბელადის მოღვაწეობის ამსახველ დოკუშენტებს.

კარი გაიღო და მუზეუმში უცხო ხალხი შემოვიდა. ბავშვებს გაუკვირდათ იმათი ჩაცმულობა.

— ვინ არიან? — ჩასჩურჩულა ჟენიამ მამას.

— ინდოელები. — ჩურჩულითვე მიუ-

— და განა მარტო ინდოელები, აქ მოდიან ჩინეთიდან, კორეიდან, ავსტრალიიდან, იტალიიდან, ალეირიდან, არგენტინიდან და ვინ იცის, კიდევ რამდენი ქვეყნიდან. — უთხრა კენიას იქვე მდგომმა

შუზეუმის თანამშრომელმა ქალმა. მეორე დარბაზში იური, ჟენია და ზურიკო გააოცა "ავლაბრის ფარული სტამბის" მაცტმა და ფერადი ძაფებით ნაქსოვმა ბელადის პორტრეტებმა ჩინური

წარწერებით.

am dmacostos.

ბოლოს ისინი ერთ პატარა ოთახში შევიდნენ. გადაათვალიერეს შთაბექდილების წიგნი. იქ მრავალგვარი ჩანაწერები იყო.

— ეს რა ენაზეა დაწერილი?—ჰკითხა ჟენიამ მამას და ბავშვები უცხო წარწე-

რის თარგმანს დააცქერდნენ:

_ჩვენმა მასწავლებელმა, ამხანაგმა სტალინმა გვაჩვენა გამარჯვების გზა და აღმოუჩინა უანგარო და გულწრფელი დახმარება ჩინეთის რევოლუციას! იგი იქნება მარად ცოცხალი ჩინელი ხალხის გულში.

ჩინელ ქალთა დელეგაცია".

შორეული ამურის მხრიდან ჩამოსულ გოგონას ასე ჩაეწერა:

....მე დავბრუნდები ჩემს კომსომოლსკში, ეუამბობ მეგობრებსა და ამხანაგებს იმ უბრალო დარიბული სახლის შესახებ, რომელმაც ჩემში ასეთ წარუშლელი შთაბექდილება დატოვა".

ახლა ზურიკომ ამოიკითხა:

"მადლობა ³ეჩ, მშობლიურო გორო, სტალინის ტქბილო კერაე, აღმზრდელო სტალინისა... პირობას გაძლევთ, მშობლიურო კერაე, ეისწავლით ისე, როგორტ სოსო ჯუღაშვილი სწავლობდა*. სწერდა მოსწავლე ლომიძე.

ის იყო, ბავშვები წიგნში თავიანთი შთაბექდილების ჩაწერას აპირებდნენ, რომ უეცრად დარბაზში შემოიქრა

მძლავრი სიმღერის ხმა.

რა ამბავია? — იკითხა ბოგდანმა.
 ბათუმელი მუშები გვეწვივნენ,
 დიდი ბელადი ხომ იქ მუშათა წრეებს

ხელმძღვანელობდა. — თქვა მუზქემმცნელე ნამშრომელმა.

მუშები გატაცებით მღეროდ<mark>ნენ ეზო-</mark> ში და ეს სიმღერა ლაღად ეფინებოდა აყვავებულ გორს.

წასელის დრო მოახლოვდა. სტუმრებმა გამოსელისას შეათვალიერეს სტალინის ახალი, ლამაზჩუქურთმებიანი მუზეუმის მშენებლობა.

უკრაინელი სტუმრები და მასპინძლები მატარებელში ჩასხდნენ. გულთბილად აცილებდნენ მათ ქართველი კოლმეურნიიბი.

შებინდდა.

მატარებელი დაიძრა. მეგო<mark>ბრები</mark> თელმოუშორებლად გასკქეროდნენ გორის ციხეზე ანთებულ ხუთქიმიან ვარსკვლავს, რომელსაც ამ"მეინებდა ვეებერთელა ასოებით გაჩირაღდნებული წარწერა:

"დიდება დიდ სტალინს".

მიქროდა მატარებელი და <mark>მოძმე</mark> უკრაინელებს თან მიჰქონდათ პატარა სახლის დიდი სიყვარული.

nmeachwe temmmans

ეს იყო დიდი სამამულო ომის დაროს. უკრიინაში ფაშისტები თარე მობდნენ. მე პირტიზანების თახმის კალუბა "შევასრულე და უკრიინის კალუპ კრიეთი როგიდან სოფელში ებრუსდებოდი, გაზე გრი საფლავს მოკარი თვალი. "მეპჩერდი. ქა არ ედო საფლაცა, არე წარწერთ. ჩანდა. მასჩე მხოლოდ მაჩესუბარას დამკენარი კვიკოლი "მელი. "მეთვი ენდალი შატიუმბირას კვეკოლი?"—გავიციქრე, ირგვლიე არც ეთთი ნე, ანლის არც ტოთი სახლი. აბა.პასუს მი ან გამკემდას

გზა განვაგრძე. ფერდობიდან ბილიკით მდინარისაკენ დაექშვი. დაქანეული ვიყავი და წულის პირას ტირიფის ქვეშ ჩამოვჯექი. ხელში ვიყავი დაქრილი, ხელი მტკიოდა, ეაჯექი და ვფიქოობდი. — გამარჯობა, — მომესალმა ვილავ.

- გაგიმარჯოს!

ჩემს გვერდით ზურგზე პატარა ტომარამოკიდებული თეთრწვერა მოხუცი უკრაინელი ჩამოჯდა.

— მოვწიოთ, — მითხრა მან და როდესაც თუთუნი გავაბოლეთ, შემდეგ შემეკითხა:—სადაური ხარ?

— საქართველოდან.

— მაშ, ქართველი ხარ? — მან ზურგიდან ტომარა მოიხსნა, გამიღიმა და თითქოს გამოსაცდელად, ქართულად მომასათშა:

— გამარჯობა, კაცო!

— გაგიმარჯოს!—ეუპასუხე.

მან ევლავ გამიღიმა, თავისი ტომარა გახსნა, პურის ნატეხი ამოიღო, შუაზე გაჰყო და ნახევარი ჩემს ცარიელ ჩანთაში ჩაღო.

— ჯერჯერობით შავი პური ეჰათა მითხა მან, მხარტა ხელი იჰვლიანად დამკრა და ისე წავიდა, არც კი ლამგმშვილაბა არ ვიცი, იან იყო ის მობუცი ქილა გარგის გან გან გან გან გავილა, კელა გავეარე ეცნობ საფლავს ქივა რვა თე სხო წლის ქითაშიანი გოგონა იღგა, საფლავზე მხესუმიირას აბლი კეველი იღო, გიუნას გამხდან სამგზე ში არ შემიმწყვია, ლურჯი თვლები ალერსიანად უბრწყინავდა.

— გამარჯობა, dos!—დამასწრო მან.

ტანსაცმელშემოგლეჯილი და ფეხში შველი უცხო კაცის შეხვედრა იქაურ ბავშვებს უკვ არ აშინიბდა.

აავ შვებს უკვე არ აშინებდა.
— გაინარდე, პატარაე. ეგ კვავილი
აქ შენ დადე? — შევეკითხე.
— ჰო, ძია.

- ნაცნობი კაცია?

— ნაცნობია.

— რა გვარია, ან რა ჰქვია? ვინ არის? — წითელარმიელი.—მიპასუხა ჰატა-

რა გოგომ.
ჩანთიდან მოხუცი მგზავრის ნაჩუქარი პური ამოვიღე,—იმ წუთს მასზე ძვირფასი არაფერი გამაჩნდა,—და გოგონას გაეუწოდე.

— გმადლობთ, ძია!— მითხრა ბაეშემა და ჩამომართვა.

განა მას უფრო მეტი ჯილდო არ ეკუთვნოდა?!

CHICAR JUMME

ნახატები რ. ცუცქირიძისე

απυνδιυ θης θιηκηδι

საწიფლის ქედი ზამთრობით დაფარულია თოვლით, მაისში კი ამოიქარეგბა წოთელი, ყვითელი, თეთრო, ლურჯი, სოსანი და ალისფერი სურნელიუანი ყვავილებით; ასე მორთულ მინდვრებზე სძოვენ ბალახს ჰაჰა გიორგის ცხერის ფარები.

გიორვის კოხტა ჩოხა-ახალუბი აცვია და ზედ ნაბადი აქეს მოგდებული. გრძელგაწყვინი ქელი ახურავს, ილიოაში, აკუჭიანი კომბალი უქირავს, ქამარში ხანჯლის ტარის მახლობლად გარქობილი აქეს
სალამური; საწიფლის საძოგრებზე ხშირად გაიგონებთ ტაქიოლ სმას, — როიც ფარა ისეგნებს, აპა გიორვი სალამურს უკრა ისეგნებს, აპა გიორვი სალამურს უკრავს; მწეანე მდელოზე წეანა სებრების

უნდა ნახოთ, როგორი გულისყურით უსმენენ ჰატრონს ქეთლები, დედა ცხურები, აატკნები, ვაცები. იქვე წევს სიკხოთ ენაგამოგდებული ნაგაზი ევუხკია ჰას ჩანგლებიანი საყელური აქვს შეპული, რომ ბელი კელში არა სწედებ და არ დაახრჩოს, ევუხეია ხომ ცხერის ფარის ერთგული ქველბი

— (სხვარი, "მეილო, —ეტკვის ხოლმე გორგი თავის "მეილი"შვილს (ისანას, ძვირფასი (სხოველია. ის აძლევს აღამიანს მატკლს, ხორაცს, ცხიმს, ყველს. ტავის იქა რომ რქა არის, ისიც კი გამოპაცი, გია, მისგან ფოლაქტბს და წებოს აკეთებინ.

გიორგის სიცოცხლეს ურჩევნია თა-

DEMOSTER OF THE OWNER O

ვისი შვილიშვილი ცისანა. გოგონა მესამე კლასში გადავიდა. მკაფიოდ კითხულობს და წერს ქართულად, რუსულად. ანგარიშიც ჩინებულად ეხერხება.

ცისანამ ერთხელ საზაფხულო არდადეგებზე შორს იმოგზაურა. ეს ამბავი

sug ambos:

ჰაჰა ჭიორგი კოლმცურნციბის ცხვრის "აზერპაიჯანში, მულანის ველზე მიერ-"აზერპაიჯანში, მულანის ველზე მიერკება, როცა საწიფლის ხევებში, ქედებზე გადა მინდერებზე ცირმა თოვილ ძივის, ცივი ქარი ქრის და ყინავს, მაშინ მულანის ველზე ზაფხულივით თბილა და ბალახიც ბეგრია იქამდე ფარების მირეკგას მეცგატიები, მთელ თვეს უნდებიან. მელანში ჰტერპაიჯანელები ცხოლშე ქართველ მეცგარეტები, მან გარების მართველ მეც-

ერთხელ, გაზაფხულის დამლევს, მუღანიდან სოფელში (ცნობა მოვიდა...—პაპა გიორგი ავაღ გახდა. საავადმყოფოში დამწვინესო. მოხუტს შემოეჟივალა: ძალიან ცულაღ ვარ, ჩემი ცისანა მაჩვენვთ და მოერჩებიო. (ესანას მამა მაზინეე გაემგზაგრა მულანში, შვილიც თან წაიყვანა.

თბილისიდან მატარებლით ერთი დამის მგზავრობის შემდეგ მულანის ველის პატარა სადგურზე ჩამოხტნენ. ირგვლივ დაცემული ველი იყო, მხოლოდ ჩრდილოეთის მხარეს გაწოლილიყო იისფერ ბურუსში გახვეული გრძელი მთაგრეხილი კავკასიონის ქედისა. მამა და შვილი მანქანით გაემგზავრნენ აზერბაიჯანულ სოფელში. გზაზე ქართველ კოლმეურნეთა ცხვრის ფარები მოედინებოდა საქართეელოსაკენ. მთელი გზა შეკრული იყო, მანქანას ს'მირად უხცებოდა შეჩერება, რომ მდინარესავით მოზღვავებულ ფარაში გზა გაეკვლია. ისმოდა ცხვრების ბღავილი და მწყემსების შეძახილი. მალე გამოჩნდა თეთრად შელესილი ორსართულიანი საავადმყოფოს შენობა. იქ მკურნალობდა პაპა ვიორგი.

როცა ცისანა პაპასთან შევიდა, მო-

ხუკი ლოგინზე იწეა. მის მახლოზწლაწქ⁰¹⁹³¹ საჟმებზე ისხღნენ პაპას მეგობარი მწყემსი ისმაილი და მისი მეულლე. მათ შეა-"მა ქავიდათ ცისანას ტოლი "მკილიშვილი, "მავიუალურაბაა, გარქლანგანავებაინი გოგონა—სურაია. როგორ გაეხარდა ცისანას ლანაბვა პაპა გიორგის! ვერდაზე მიიგრა. მერე მახლოპლად სკამზე დაისვა

— ეს ჩემი შვილიშვილი ცისანა არის! –ამაყად უთხრა მეგობარს გიორ-

and.

ისმაილს გაეღიმა. ყალიონი გადადო, ცისანა სურაიას გვერდით მოუსვა და თქვა:

— ორივე ჩინებული გოგონაა! — პაპა, რა მოგივიდა? ავად რადა

ხარ? — შეეკითხა ცისანა.

მგლებს გამოვედევნეთ, შვილო, სამს

კბილებიც ჩავაყრევინეთ.

— მე კი გავატყავე, მათი ქურქები გასახმობად გავკიდე! — დაუმატა ისმაილმა.

— ჩვენს ფარას მგლის ხროვა დაესხა თავს, — განაგრძო გიორგიმ, — მარჯვედ დავუხვდით მე და ისმაილი, ციენის კულიც კი არ გავგ-ტანეთ მზეცებს. ცხენებით და ძალლებით გამოკულექით, სულ კულით ქვა ვასროკოლნეთ იმ გაუ-მაძლრებს. ჩვენმა ვეფხვიამაც ძალიან იმრაჯვა, ღევნაში ტანენი წამექცა, ფეხი ვიღრძე და ბექები დამეჟები

რა კი საშიში არა იყო რა, ტისანას მამამ სახლში დაბრუნება დააჩებია. იმ დღესეგ შეუდგა ტაჭორის ფარის საწიფლის საძოგოებისაკენ გამორეკვის სამზადის, შვილის წაყვანატ დააპირა, მაგრამ ისმაილმა და მისმა მუუღლემ არ დაანე

— ფიქრი არა გქონდეს,—სთხოვა ისახილმა ეისიანა მამას,—თგონა ჩემს სურაიასთან დარჩება, ითამაშონ ერთად, თვალის ჩინივით მოვუვდოთ, პამასაც უფელდღე ინაულებს, როკა ავაღმუოფი წამოდგება, მაშინ ორივეს ერთად გამოკისტუმრებთ სახლში.

მამამ ისმაილს მადლობა გადაუხადა. სურაიას პაპას კრამიტით დახურული, გამოუწვავი აგურის გრძელი სახლი ედგა. სახლის ეზო-დერეფანი პირდაპირ მუგა. სახლის ყალ-დეკუყაა ი ი თავისუფ-ლანის ველში გადიოდა. იქ თავისუფ-ლად თამა შობდნენ სოფლის ბავშვები. ისინი სიხარულით შეეგებნენ პატარა

სტუმარს.

— რა გქვია?—ეკითხებოდნენ რუსულად ცისანას.

მალე მამამ მუღანიდან ცხვარი საწიფლეში გარეკა. ფარები გიორგის თვალის გასახარად საავადმყოფოს მახლერბლად გაატარა.

ცისანას მოეწონა აზერბაიჯანი და ისმაილის ოჯახი. ცოტაოდენი აზერბაიჯა-ნული სიტყვაც ისწავლა. ახლა ის პა-პა გიორგის საავვდმყოფოდან გამოსვლას მოელოდა, რომ შინ დაბრუნებულიყვნენ. ეს დღეც დადგა. ერთ დილით, როცა ცისანა რუში პირს იბანდა, ისმაილმა კოლმეურნეობიდან სამი შეკაზმული აქლემი მოიყვანა; ცისანას ძალიან მოეწონა ეს ცხოველები, რომლებიც მანამდე მხოლოდ სურათებზე ენახა. აქლემები ეზო-ში შემოსვლისთანავე დაწვნენ. გოგონები მათ პირში რბილ თივას აწვდიდნენ.

პაპა გიორგიც მოვიდა. ისმაილმა ცი-სანა და სურაია ერთად შესვა აქლემაე, მეორე გიორგის შესთავაზა, მესამეზე კი თვითონ შეჯდა. აქლემები ნელ-**ნელა-**წამოდგნენ. ბაეშვებმა მხიარული სიმოერა შემოსძახეს და ქარავანი დაიძრა რკინიგზის საღგურისაკენ, იქიდან კ<mark>ი პაპამ</mark> და შვილიშვილმა ჩქარი მატარებლ<mark>ით</mark> შინისაკენ გაქროლეს.

MAN 334NL 63783AN

ჩემს შეზობლად მყოფმა კარმა ასე უთხრა ქვემო კარებს: მეჯავრება, როცა მდგმური მომდგება და მაჯანჯღარებს. adal Fotom mmastro მოდიოდა ჩვენი მიშა, ფეხი მკრა და გაჯავრებით კედელს მაგრად მიმათხლიშა. ავქრიალდი, მოვიღრიცე, თითქოს გულში დამკრეს დანა, nh mad johgop sho bijagmmab, დამნაშავე მე ვარ განა? — სანუგეშოს ვერას გეტყვი, მეც შენსავით ვიღრინები, მეცემიან, გამალებენ, არ მკეტავენ, ვიყინები. მარინეც კი გუშინ დილით მომეპარა ჩუმად, ნელა, ზედ შემდგა და მაქანავა როგორც კარგი საქანელა. მოდი, ასე გადავწყვიტოთ, ვიდრე ჭკუას ისწავლიან, არ გავულოთ ცელქებს კარი!

გადმოაქართულა Ո. გრიმაშვილმა

მორცხვი გოგონა

ᲘᲚᲘᲐ ᲡᲘᲮᲐᲠᲣᲚᲘᲫᲔ

დღეს ნანულის ესტუმრა მევინარი პატარა, ჰსანინმელმა გერ სტუმარს ეზო შემოატარა. შემდეგ უთბი ალექსები, არ დააკლო ზღაპარი, თოჯგინების უჩვენა კონტა, სხვალსხვაგვარი. — შენე ხომ იცი ლექსები, ან და ზღაპრის მოკოლა? შევეითხა მზევინარს მამანინქლი გოგონა. მზევინარს კი ენაზე კმილი დატზჯენია;

მგგობარს რიმ ხმა გასცეს, ვერ ახტრხებს, რეტეტნოა. სახლში ენაჭიკქიკა გარეთ, სხვებთან შე ჯოა; გრუ მორისტი რეტი მორის მატისტი მორის მორ

CHAMLECACE MANA

ნახატები ზ. ლექევესი

ᲓᲔᲓᲘᲡ ᲡᲘᲮᲐᲠᲣᲚᲘ

დღეს თამრიკომ ორიანი მიიღო, დედა უსაყვედურებს, თამრიკო კი ცალი თვალით საფერადებელ წიგნს გაჰჟურებს, თუმცა გულს მაინც სტკენს დედის საყვეღურები:

— "რომას სწავლის პირველივე წლებში თუ არ შეგჩვი, ჩემო გოგონა, მერე უფრო გაგიქირდება ხატვაც კარგია, მაგრამ გაუნათლებელი მახტვარი, აბა, ვის რად უნდა. თუ წარმატებით არ ისწავლი, შენს ნახატებს გამოფენაზეც არ გაიტანენ.

კარებზე ფოსტალიონმა დააკაკუნა და მოსკოვიდან მამის გამოგზავნილი წერილი გადასცა თამრიკოს. თამრიკომ კონვერტი დედას მიურბენინა.

წერილში მამა იწერებოდა, რომ ახა-

ლი საცხოვრებელი სახლის მისი პროექტი დაუმტკიცეს და დააგოლიფეს, რომ თამრიკოს საჩუქრები უყიდა წგანები, სახატავი რვეულები და კიდევ ვინ მოთვლის, რამდენი რამ! ბოლის დეღას სწერდა, რომ რვა მარტს უსათუოდ მანდ ვიქნები და შენი დღესასწაულისათვის საჩუქარს ჩამოგიტანო.

თამრიკომ "მენიშნა, რომ წერილს დედა დიდი სიხარულით ქითხულობდა. დრო და დრო ჩაფიქრდებოდა, და მის მუხლებზე მიყრდნობილ გოგონას გულში მაგრად იკრავდა.

"შენი დღესასწაულისათვის"...—ამ სიტყეებმა ჩააფიქრა გოგონა, მერე დედას მიუბრუნდა და ჰკითხა: — გიხარია, დედიკო, მამა რომ შენი დოესასწაულისათვის ჩამოვა?

— რასაკვირველია! — გაელიმა დედას,—მაგრამ ჩემთვის ყველაზე დიდი სიხარული ის იქნება, "მენ რომ ორიანები არ მიილი.

ჩაფიქრებული გოგონა ნელი ნაბიჯით მიუახლოედა თავის პატარა მაგიდას. დედას ზედ ახალი რეგულები დაელაგებინა, სულ ახალი, ქრიალა ფანქრები ლამაზ ქილაში ჩაეწყო.

"რა კარგია დედა".—გაიფიქრა თამრიკომ და ჩანთა ლურსმნიდან ჩამოხსნა. დღიური ამოილო, ცხრილი წაიკითხა და მეცადინეობას გულმოდგინედ შეუდგა.

ასე მეკადინეობდა თამბოკო ერთი კებრის განმაელობაში. სახატავიკ კი ალარ აგონდებოდა, უქმად დბოს არ კარგავდა. ბოგორი სიხარული ტრიალებდა გოგონას გულში, ბოგორ მოელოდა რვა მარტის მოსელას.

ნეტავი რა საჩუქარი დაუმზადა დედას თამრიკომ?

რვა მარტიც გათენდა.

გაზაფხულის პირველი დღეები დაეტყო ქალაქს. მზეს ძალა მოემატა, ჩიტები ჟივილ-ხივილით დაფრინავდნენ გაფოთლილ ხეებზე.

თამრიკო ჩანთით ხელში სკოლისაკენ მიაბიჯებდა. თან ლექსს იმეორებდა. -"სულ არ მეშლება" — გაიფიქრა გოგონამ და ასკინკილოთ წავიდა, მაგრამ მოაგონდა, რომ ქუჩაშია, გარშემო მიიხედმოიხედა და დინჯად განაგრძო ჯზა. ის დღე სკოლაში მხიარულად ჩატარა 111 უაპა და. კლასის ხელმძღვანელისათვის გოგონებს თიაგულები დაემზადებინათ. როგორე კი ჰატარებმა მასწაფლებელი დაინახეს, საკეარელ აღმაზიდელს გარს "მემოეხეიქნენ და თაიგულებით აუესეს ხელები.

გაკვეთილები დამთავრდა. თამრიკომ დღიური გულმოდგინედ შეინახა ჩანთაში

და შინისაკენ გასწია.

კიბეები მარდად აირბინა თამრიკომ, მაგრამ კარები გაუბედავად "მეაღო. დედა და მამა მოცინარი სახეებით ფერად ქალალდ"ში "მეხვეულ საჩუქრებს თამრიკოს მაგიდაზე ალაგებდნენ.

თამრიკო ფითხილად შევიდა ოთახში, მამამ თამრიკო გულში ჩაიკრა, მერე სახუქრები გადმოულაგა; რა არ იყო იქ! წარმოიდგინეთ, რომ მამამ ზეთის სადებავები და თავქოჩორა ფუნჯებიც ჩამოუტანა, რომლებზეც თამრიკო დიდი ხანია ოცნებობს, მაგრამ დედამ არ უყიდა, ჯერ პატარა ხარო.

თამრიკომ თითის წვერებზე წამოიწია და მისკენ დახრილ მამას აკოცა, მერე ნელი ნაბიჯით დედასთან მივიდა, ჩანთა გახსნა, ფრთხილად ამოიღო დღიური და დედას მიაწოდა.

დედამ მოუთმენლად გადაფურცლა დღიური, შიგ ერთი კვირის განმავლობაში მიღებული, ლამაზი ხელით ჩაწერილი კარგი ნიშნები ამოიკითხა!

ᲛᲘᲝᲠᲒᲘ ᲨᲐᲒᲒᲔᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

რაც მოგივა, დავითაო...

დათო გვიან წამოდგა ლოგინიდან. კვირა დილა იყო, შემოდგომის სუსხიანი დილა.

ოჯახში პირველად ყოველთვის პაპა დავითი იღვიძებდა, თავისი პატარა სეხნიას საწოლისაკენ ღიმილით გაიხედავდა და გადასძახებდა:

— ადექი, გათენდა, დავითო... ადექი, სკოლაში არ დაგაგეიანდეს!

დათო არც ისე პატარა იყო, მეორე კლასში დადიოდა. არც ისე ზარმაცი იყო, რომ ადგომა დაზარებოდა; პაპას მახილზე თვალს მოიფშვნეტდა, მერე წამოხტებოდა და ჩაცმას დაიწყებდა.

ამ დილით ეი არავინ დახმიანებიი, არე პაჰა, არე დედა. ორიეე ქარხლის ამოსაღებად წაყულა მინდობში; აი, დე დას საუზმეე დაუტოვებია მაგიდაზე. არომ სეოდნოდათ, ამ დილით დათო სტაგ ბავშეებაან ერათად ასეილის საქო ფად უნდა წასულიყო, მაშინ დროზე გა ალეიქტინენ. ბავშვები მასწულებელს უნდა წაესულიყო, მაშინ დროზე გა ალეიქტინენ. ბავშვები მასწულებელს ასედო იცის.

წუხელ დათოს დაავიწყდა, დედა
 არ გაუფრთხილებია, რომ ადრე გაეღვი-

ძებინა... არა, კი არ დაავიწყდა, ამყოტმ/1910/1. არ იყოს, ეზარებოდა და განგიე დაივიწყა. წინა კვირასაც ხელები დაიკაწრა ასკილის ბუნქებში ძრომით და მაშინ გაიფიქრა, მომავალ კვირას აღარ წავალო

ახლა მისი ამხანგები ალბათ გახურებულ კრეგვაში აძიან, მიერიინ, იცინინ, ხუმრობენ, დაათო კი... მაგრამ განა დათოს კი არ შეუძლია ახლავე წავიდეს და მათ შეუგრთდეს? მასწავლებელი ძალიან არ დატუქსავს, ესეც ხომ გაკვეთილზე დაგვიანება არ არის!

დათომ ისაუზმა, კარი გააღო და გარეთ გაიხედა. ბაეშეები ქალებს შესეოდნენ, მათი ხმაური სოფლამდე აღწევდა.

"Fogsen", -- zongojno posma po jo-

ლათს წამოავლო ხელი. ეზოში რომ გავიდა, გზაზე მიმავალი შოთა დაინახა. მასაც მოზრდილი კალა-

თა გადაეკიდა მხარზე. — შოთა, მოიცა, ასკილზე მეც მოვ-

congon! - soldaba cooma.

— მე იქ არ მივდივარ.— უხალისოდ უპასუხა შოთამ და ნაბიჯს უმატა. დათო სირბილით დაეწია. — მაშ, სად მიხვალ ამ დილაადრიან

კალათით?. — შინდის საკრეფად, ტყეში. თუ

— მინდის საკოეფად, ტყე იი. თუ გინდა, შენც წამოდი! ტყეში!.. რა კარგია ახლა ტყე. შე-

ეკენი, თა კათვია ადია ტექ-მი გიდგომის ათახვეარი ხილია ტექ-მი ანტა, ზომარტლი, წოფელი, შინდი, დედას შინდს ჩამოუტახს და ვააბრის და გამობარშავენ. — გაიფიქრა დათიმ და გადაწყვეტით თქვა:

— წამოვალ!..

— მერე ხიდზე გასვლისა არ გეშინია? ჩახრიალა მოდიდებულია, ვერ გავტოპავთ!—შეეკითხა შოთა.

დათო შეყოყმანდა. ჩახრიალას ხ<mark>იდ</mark>ი გაახსენდა. ხიდი კი არა, ერთი წერი<mark>ლი</mark> ლატანია გადებული, ჩაზნექილი და გალიპული.

Brown aghobogy ymydoba Browym co hanganta.

- 0,10 200/20...

sho, sh an and nonlock bond 2037(00)

- Johan, Fodmon, doghod hada bho-

mo sh nymb, on.

ყოყმანის დრო აღარ იყო. შოთა უკვე ხევისაკენ მიაბიჯებდა, დათოც ჩქარი ნაბიჯით აედეენა.

δησιδη σχήσιδησησιος ανηριστήριο τον θυση შინდიან ფერდობს მიაღწიეს. დათო მარდად კრეფდა მწიფე შინდს, მაგრამ მალე იგრძნო, რომ მთელი ტანი დასუსხული ჰქონდა. შეწუხდა. კუნძზე ჩამოჯდა, ცდილობდა ცხვირსახოცით მოემორებინა შინდის უხილავი ბუსუსები. მაგრამ კისერს რაც უფრო მეტად ითხანდა, მით უფრო აწუხებდა. მაჯაზეც თუდუდოები

- რაო, შეგაწუხა? - შეეკითხა შოთა, ფრთხილად უნდა გეკრიფა, აი, მე

ლუდუდოები არ დამაყარა!

Somo By Makey Jolla Sogarpeas ბავშვებს მიესალმა და იქვე, დიდ ქვაზე ჩამოჯდა. ბავშვები გაკვირვებით შესცქეროდნენ ხანშიშესულ უცნობს.

- hagand or fago is styromob be imposed არ წასულხართ, თქვენც ხომ მოსწავლეები ხართ? - წარბშეკვრით ჰკითხა უცნობმა.

ბიქებს ენა ჩაუვარდათ. აქამდის თამამი შოთა ისე იყურებოდა ტყისაკენ,

თითქოს გაქცევას აპირებსო.

თქვენი ამხანაგები ასკილს კრეფენ, was poly of sold of sold of the poly of the sold of th ლო მცენარეა, თქვენ კი აქ შინდის ბუჩქებში დაძვრებით... რად გაურბიხართ საერთო საქმეს? ალბათ ის ორი ბიქი თქვენა ხართ, რომლებმაც თავი აარიდეს shingab ingast?!

ბიქები თავჩალუნულები იდგნენ. უცნობმა კაცმა სახეაწითლებულ და-

თოს გახედა, მის დაღუდუდებულ მაჯებს (pas 130 w (pas (pas 130 p30 on 20 p4) :

- whase costylbymbsh... olg sh Brangagali, And 30308 gambhol, Aug მოგივა, დავითაო, - ყველა შენი თავიmam!

ესა თქვა უცნობმა და ისევ გზას გაუდგა.

rosoma gli strosto domanemore asnam-60, gon garhoos no agant, mad congama 8/200, so ab bancoso agab, mad 3030 მყავს? ნეტავ, ვინ იყო ვინმე მეზობელი, თუ ახალი მასწავლებელი?

დიდხანს ფიქრობდა დათო და კალათი ისე აავსო, რომ არც შეუმჩნევია. შინდის ბუსუსები ისევ აწუხებდა, მაგრამ იმ კაცის ნათქვამმა უფრო მეტად შეაწუხა და სინანული იგრძნო.

— ეჰ,—წამოიძახა დათომ პოლოს, რა მომივიდა, აბა, რა?.. შინდის ბუსუ-

boon got son costyphymos!

ის იყო, კალათები მხარზე "მეიდგეს, რომ წემიგან წამოგიდა ბიქების სიფლისაკენ წავიღნენ. დათო თავჩაქინდრული მიაბიჯებდა. მხარზე მძიმე კალათი ედგა, დასუსხული სხეული უთრთოდა, სახეში უსიპოვნოდ უშხაპუნებდა წეიმა.

ჩახრიალას ხიდს რომ მიუახლოვდნენ. ლატანზე პირველად შოთამ შედგა ფეხი ლატანი დასველებულიყო, მის ქვეშ ამღვრეული ჩახრიალა მიქუნდა. დათოს თვალები უქრელდებოდა, მდინარეს თვალს პირიდებდა.

უცებ შოთას ფეხი დაუსხლტა, შე-

ტორტმანდა, შებრუნდა, კალათი ხელიდან გაუშვა და დათოს მოექიდა. დათოც შებარბაცდა. დაჯახებას ვერ გაუძოლა ჩაცუცქდა და ლატანზე მხედარიექმ—აქეე დაჯდა. მისი კალათიც ჩახრიალას ტალღებში მიცურაედა.

ღებში მიცურავდა. ნაპირზე გამოსვლის შემ**დე**გ დიდხანს

უსიტყვოდ იდგნენ შერცხვენილი ბიჭები.
— ეს რა მოგვივიდა, ჰა?.. სწორედ ისე არ მოხდა, როგორც იმ კაცმა გვითხრა! — გაკვირეებით წამოიძახა მოთამ.

— მე მეგონა, მარტო ჩემზე ითქმოდა ის ანდაზა, — საცოდავი ღიმილით უპასუხა დათომ, — ნამდვილად კი შენ-

ზეც ყოფილა ნათქვამი!

— გარტო შენზე და ჩემზე კი არა, იმ დაცმა ყველი უკულმართზე თქვა: რაც მოგივა დაგითაო, ყველა შენი თავითაო! — წამოიძახა შოთამ და ტალახა გასერილი ხელი გაწითლებულ ცხვირზე ლიძილით მოსქიდა თავის აძაგძაგებულ ამზანაგა.

ნახატები გ. თოთიგეძისე

409 39369P 699399999

არდადეგებზე ლიანას ამხანაგები ესტუმრნენ. ლიანას დედამ პატარა სტუმრებს დიდრონი

მსხლებითა და ლოკაწითელი ეაშლებით საესე jamons Brokens. აბა, ზავშვებო, მიირთვით ტყეში მოკრე-

ფილი ხილი! — შესძახა ტოლებს ლიანამ. — ეჰე, შენც კაი დროს გადაგიწყვეტია ჩვენი მოტყუება! — უპასუხეს ლიანას ამხანაგებმა.

— არა, ბავშვებო, ლიანა მართალს ამბობს! მიმართა მათ ლიანას დედამ, — აი, თვითონ

ლიანა გიამბობთ.

- მაშ, მომისმინეთ, თანაც ხილი მიირთვით! -- დაიწყო ლიანამ: -- მე და ჩემი ძმა რევაზი ზაფხულის არდადეგებზე სოფელ ბევრეთში ვიყავით; ერთ კვირა დღეს იქაურ ტოი ლებთან ერთად ტყეში წავედით.

ერთი პანტის ხის ქვეშ ვაკე ადგილი შეი კარჩიეთ; რევაზს თან ბურთი წამოეღო და ბიქებმა ფეხბურთის თამაში გააჩალეს.

რევაზი პანტის ხესთან "მეკარის" მოვალეობას ასრულებდა, "მოწინააღმდეგეები" ბურთს პირდაპირ კარებში ურტყამდნენ. რევაზი მალალი ნახტომით შეეცადა ბურთის დაჭერას, მაგრამ ბურთი მაღლა წამოვიდა და პანტის ტოტები შეარხია. იქიდან რამდენიმე ვეებერთელა მსხალი დაეცა რევაზის ფეხებთან. მსხლების დანახვაზე რევაზმა ბურთს თავი მიანება და გაკვირვებულმა "შეხედა პანტის ხეს; ჩვენც მივირბინეთ. ზედ თავზე გადმოშვებულიყო ორი ღონიერი ტოტი უფრო დიდი ფოთლებით და დიდრონი ნაყოფებით, დანარჩენი ტოტები კი ჩვეულებრივი წვრილი პანტით იყო დახუნძლული.

 — ეს ძია პავლეს ნამყენია! — გვითხრა ვახტანგმა და ხელი გაიშვირა მოშორებით მდგარ მავალოს ხისაკენ. — აგერ, იქკი, შეხედეთ, როგორი დიდი, ლოყაწითელი ვაშლები მწიფდება, გაგიკვირდათ? ჩვენს ტყეში ამისთანებს ბევრს გაჩვენებთ.

— აგერ, ძია პავლეც, ალბათ თავისი ნამყენების დასათვალიერებლად იყო ტყეში. დაიძახეს ჩვენმა ამხანაგებმა.

ტყის ბილიკზე ჩამომავალი მოხუცი ჩვენს დანახვაზე ღიმილით გამოემართა პანტის ჩრდიemologyo.

მივესალმეთ.

ძია პავლემ ჩრდილში დააწყო თავისი ხელბარგი, იქვე კუნძზე ჩამოჯდა და შეგვათვალიერა.

 — აი, ძია პავლე, ჩვენთან სტუმრად თბილისელი მოსწავლეები არიან. რევაზი და ლიანა გაკეირდნენ, რომ პანტის და მაკალოს ხეებზე ასე დიდრონი ნაყოფი ასხია. გვიამბეთ თქვენი ნამყენების შესახებ. - სთხოვეს ჩვენმა მეგობრებმა.

 — როცა ჩემს ეზოში პირველი ნამყენების დასარგავად ორმოების ამოლებას შეეუდექი, გვიამბო ძია პავლემ, — მეზობლები ექვობდნენ: ამ მაღალმთიან სოფელში ხემ რომ გაიხაროს კიდეც, ნაყოფი არ მომწიფდებაო! ჩვენში ხომ ზათხული გეიან იწყება და ზამთარი ადრე მოagogagos bermag.

მე მაინც დავრგე და საგულდაგულოდ მოვუარე ხეხილს. - გეიამბობდა ძია პავლე, ატაშმა ნაყოფი მოისხა. შემდეგ კი ვაშლისა და მსხლის ნაყოფით გავუმასპინძლდი ჩემს მეზობლებს. კოლმეურნეობაში(კ გავაშენეთ ხეხილის ბალი და ახლა საუკეთესო მოსავალს იძლევა. მერე ჩვენი სოფლის ირგელივ ტყეებში ხუთასამდე ვაშლი, მსხალი და ბალი დავამყნე, ახლა ტყეში სამუშაოდ წასვლა სახალისოც არის, გაზაფხულიდან შემოდგომამდე მწიფდება ნამყენი ხილი. აი. წელანაც შევარჩიე ოციოდე ძირი ხე, რომ ახალ ნამყენებზე ვიმუnom.

ამ ზამთრისათვის რევაზს და ლიანასაც გავუგზავნით ამ პანტის ნაყოფსაო.

ახლა კი თქვენც იგემეთ ძია პავლეს ნამკენების ნაყოფი. — დაამთავრა ლიანამ მეგობრებთან საუბარი.

อลกระสกทองง

CPCSCEU SURUME

(dangme millymmnas)

ნახატები ქ. მპხპრპძისპ

და უჩუმრად, განაბულმა მოარიდა თვალი. შემობრუნდა მმჰ უმალ თვით აიღო ნალი... გიდიან და არ ილევა, გრმელი არის "მარა. ბიჭს მოზივდა, ძნული არის უქმელობა განა! აგერ, გზისპირს ნალბანდია, ქურას ასცის ალი.

მამას სხვა რა აბადია, გაუწოდა ნალი. უზალთუნი * მისცა მამას იმ მქედელმა ნალში. და გაუდგნენ ისევ შარას ორივენი მაშინ. Boront, Boront Bada-Baromo. არ ილევა შარა. აქეთ ტყეა გადაშლილი, იქით — მწვანე ქალა. თვალი მოჰკრეს, ნიშანსვეტთან agmon boron smol. შუადღეა, ალბათ მგზავრებს ძლიერ უნდათ წყალი. ხიდის თავში ბავშვებია, კალათებში — ბალი, ბიქმა წითელ კუნწულოებს დააშტერა თვალი. მამამ ხელით შვილის თვალწინ შემორკალა ნალი. ხელმანდილი გადაშალა და იყიდა ბალი. მიდის, მიდის მამა-შვილი, არ ილევა შარა. აქეთ ტყეა გადაშლილი, იქით — მწვანე ქალა. შია ყმაწვილს, ჯერ სად არის, გზა შორია კიდევ; ნაგიჯი აქვს მამას ჩქარი. ბიქი ძლივსოა მისდევს. ფეხებს ითრევს, თანაც ნატრობს, რა იქნება ნეტავ, დაუვარდეს თუნდაც მარტო ერთი ბალი კენტად!

* უზალთუნი — ძველად ეწოდებოდა ვერცხლის ორშაურიანს

asasa ononfal shy so nyol, რომ ბალი სურს ყმაწვილს. ძლივს იკავებს იგი სიცილს, შვილს ბალს როდი აწვდის. ბავშვს კი თუმცა უნდა ბალი, თხოვნას ვეღარ ბედავს. 13, al boma ... 13, al boma მას აელო ნეტავ. და დააგდო მამამ ბალი, რა წითელი ბალი! უმალ დასწვდა ბიქი მალვით, გახდა ქარზე მალი. და პირისკენ გააქანა ბალი ტკბილზე-ტკბილი. თუმცა რაა ერთი ბალი, ძლივსლა მოხვდა კბილი. მაგრამ წკაპ! და — კიდევ ბალი, სულ წითელი ბალი! მყისვე დასწვდა ბიქი მალვით, სწრაფად, როგორც ქარი. და პირისკენ გააქანა ბალი ტკბილზე-ტკბილი. onglis has man damo. ძლივსოა მოხვდა კბილი. მიდის მამა. თან ბალს აგდებს daja aggot dombs. sms, nost son boma არ დარჩება არსად. წკაპ - და... კიდევ ერთი ბალი, სულ წითელი ბალი ისევ დაწვდა ბიჭი მალვით, სწრაფად, როგორც ქარი.

8030 3030

6MG7 8787**27**93

საყვარელი ჩემი ბები მოხუცია ძლიერ, სადაც მიდის, სულ ხელში აქვს ყავარჯენი მძიმე.

იქნებ მჩატე მოუტანოს, მამას ვეხვეწები, თორემ მძიმე ყავარჯენით დამეღლება ბები.

ყლის მხატვრობა ეკუთვნის გრ. ჩირინაშვილს

3060 2 806.

რედაქტორი იოსებ ნონეშვილი. სარედაქცით ცოლეგია: გრ. აბაშიძე, ეკ. ბურჯანაძე, ი. გრიშაშვილი, კ. გოგაშვილი, მავალა მრევლიშვილი (რედაქტორის მთადგილე), რ. მარგანი, ი. სიბარულიძე, 6. უნაფქოშვილი, შ. ცხალატ (სამბების)

Д И Л А—ежемосичный дотений журнал ЦК ЛКСМ ГРУЗИИ № 8, Март 1964 г. Тбилиси, Ленина საბლბეგში. ბელბეთის მიხაშიპით: თბილის, დენანის 14. 3 სანთ. ბელ. 8-37-38 გამოშე: ტეგ. № 44 სემანის შეგე. № 18/2018 ტეგის 01/2019 01/20 5.15/24. 618/38